

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh
poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky Ingrid Kosovej a Tiny Gažovičovej
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z.
o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 503)

V súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predkladáme nasledujúci pozmeňujúci a doplňujúci návrh k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 503).

Vo vládnom návrhu zákona navrhujeme tieto zmeny a doplnenia:

1. V čl. I sa za bod 16 vkladá nový bod 17, ktorý znie:

„17. V § 10 ods. 6 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Verejné vypočutie je vysielané online a dostupné na webovom sídle verejnej vysokej školy“.“.

Ostatné novelizačné body v čl. I sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie

Účelom verejného vypočutia vysielaného online je zvýšenie transparentnosti výberového procesu kandidáta na rektora. Zvýšenie transparentnosti procesu výberu kandidáta pri voľbe rektora vysokej školy prispeje k zvoleniu najlepšieho kandidáta spomedzi všetkých uchádzačov o post rektora.

2. V čl. I bod 18 znie:

„18. V § 10a ods. 1 písm. c) sa slová „pred jeho predložením na vyjadrenie vedeckej rade verejnej vysokej školy a na schválenie akademickému senátu verejnej vysokej školy a správnej rade“ nahrádzajú slovami „po jeho predložení na vyjadrenie vedeckej rade verejnej vysokej školy, akademickému senátu verejnej vysokej školy a po jeho schválení správnou radou“.“.

Odôvodnenie

Dlhodobý zámer verejnej vysokej školy je dokument, ktorý sa zameriava na rozvoj vedeckej, umeleckej a pedagogickej činnosti vysokej školy. Vedecká rada je orgánom zastupujúcim významných odborníkov a odborníčky v oblasti vedy a umeleckej činnosti, ktorým sa daná

škola venuje. Akademický senát zase zastupuje akademickú obec školy - teda študentstvo a vedeckých a pedagogických pracovníkov, ktorí budú dlhodobý zámer naplňať. Vedecká rada a akademický senát by preto mali mať možnosť sa ku strategickému dokumentu vyjadriť ešte pred jeho schválením správnou radou vysokej školy a pred jeho predložením ministerstvu školstva.

3. V čl. I, 31. bode v § 40 ods. 5 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

„Verejné vypočutie je vysielané online a dostupné na webovom sídle verejnej vysokej školy“.

Odôvodnenie

Účelom verejného vypočutia vysielaného online je zvýšenie transparentnosti výberového procesu členov správnej rady. Zvýšenie transparentnosti procesu výberu kandidátov pri voľbe členov správnej rady vysokej školy prispeje k zvoleniu najlepších kandidátov spomedzi všetkých uchádzačov o posty členov správnej rady.

4. V čl. I, 34. bode v § 41 ods. 4 sa na konci pripájajú tieto slová:

„po ich predchádzajúcom vyjadrení akademickým senátom a vedeckou radou verejnej vysokej školy.“.

Odôvodnenie

Dlhodobý zámer verejnej vysokej školy a rozpočet sú dokumenty, ktoré sa zameriava na rozvoj vedeckej, umeleckej a pedagogickej činnosti vysokej školy a jeho financovanie. Vedecká rada je orgánom zastupujúcim významných odborníkov a odborníčky v oblasti vedy a umeleckej činnosti, ktorým sa daná škola venuje. Akademický senát zase zastupuje akademickú obec školy - teda študentstvo a vedeckých a pedagogických

pracovníkov, ktorí budú dlhodobý zámer naplňovať. Vedecká rada a akademický senát by preto mali mať možnosť sa ku strategickým dokumentom vyjadriť ešte pred ich schválením správnou radou verejnej vysokej školy.

5. V čl. I, 34. bode v § 41 ods. 6 sa na konci pripája táto veta:

„Správna rada verejnej vysokej školy sa vyjadruje k výročnej správe o činnosti verejnej vysokej školy a výročnej správe o hospodárení verejnej vysokej školy predloženej rektorom pred schválením v akademickom senáte verejnej vysokej školy.“.

Odôvodnenie

Správna rada verejnej vysokej školy musí mať vplyv na strategické riadenie verejnej vysokej školy. Zároveň má dôležité slovo pri dlhodobom zámere musí vychádzať z údajov z minulosti, resp. výročnej správy a správy o hospodárení verejnej vysokej školy. Ako orgán s dôležitou úlohou v hospodárení vysokej školy, by mala mať úlohu aj pri schvaľovaní správy o hospodárení VŠ.

6. V čl. I, 34. bode v § 41 ods. 8 znie:

„(8) Správna rada verejnej vysokej školy prijíma svoje závery uznesením. Na prijatie uznesenia sa vyžaduje súhlas dvoj tretinovej väčšiny všetkých členov správnej rady verejnej vysokej školy.“.

Odôvodnenie

V súlade s Plánom obnovy a odolnosti Reforma 4 „Reforma riadenia vysokých škôl“ komponentu 8 Plánu obnovy a odolnosti, „Správna rada, má reprezentovať verejný záujem v činnosti vysokej školy a v nastavení systému riadenia má zohľadňovať najmä vnútorné potreby vysokej školy, zohľadňovanie potreby spoločnosti a jej očakávania v strategickom rozhodovaní“, musí správna rada reprezentovať verejný záujem, ktorý bol

zabezpečovaný a reprezentovaný rovnakým počtom členov správnej rady z externého prostredia a akademickej obce. Novela zákona o vysokých školách tento pomer ruší a zavádza nový počet členov z externého prostredia o jedného menej v porovnaní s počtom členov správnej rady z akademickej obce. Pri potrebe nadpolovičnej väčšiny všetkých členov správnej rady pri schvaľovaní uznesenia správnej rady tak nebude v plnej miere zohľadňovaný verejný záujem reprezentovaný externými členmi správnej rady verejnej vysokej školy. Zavedenie dvojtretinovej väčšiny všetkých členov pri schvaľovaní uznesenia bude tento nesúladi odstránený.

7. V čl. I, 49. bode v § 75 ods. 4 prvej a druhej vete sa za slová „splnenie kritérií“ vkladajú slová „vyplývajúcich z požadovanej úrovne kritérií“.

Odôvodnenie

Požiadavky na funkčné miesto docentov alebo funkčné miesto profesorov by nemali preberať ucelené kritéria na udelenie titulu docent alebo titulu profesor, ale mali by sa vzťahovať k úrovni kritérií. Preto navrhujeme v zákone nechať súčasnú formuláciu, ktorá sa vzťahuje k úrovni kritérií. Súčasné znenie vyplýva aj z Plánu obnovy a odolnosti, kde v Komponente 8, Reforme 4 bolo medzi cieľmi uvedené, že sa odstránia obmedzenia pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov "čím sa podporí otvorenosť akademického prostredia tak záujemcom z profesijného prostredia, ako aj záujemcom zo zahraničia." Navrhované riešenie vo vládnej novele však ide presne opačným smerom.

8. V čl. I, 61. bode v § 77 ods. 6 znie:

“(6) Výberová komisia pre výberové konanie na obsadenie funkčného miesta docenta alebo na funkčné miesto profesora má päť členov. Dvoch členov výberovej komisie vymenúva rektor, z toho jedného na návrh zástupcu zamestnancov, jedného člena vymenúva vedúci príslušného pracoviska vysokej školy a jedného člena vymenúva vedecká rada vysokej školy. Piateho člena výberovej komisie vymenúva dekan, ak sa vysoká škola člení na fakulty, inak vedúci príslušného pracoviska vysokej školy. Členovia výberovej komisie musia spĺňať kvalifikačné predpoklady na obsadenie príslušného funkčného miesta. Člen výberovej komisie vymenovaný vedúcim príslušného pracoviska a člen výberovej komisie vymenovaný dekanom alebo vedúcim príslušného pracoviska musia pedagogicky pôsobiť v príslušnom študijnom odbore. Na výberovom konaní sa zúčastňuje aj zástupca študentov určený študentskou časťou akademickej obce príslušnej vysokej školy postupom určeným vnútorným predpisom vysokej školy. Jeden z členov výberovej komisie vymenovaných rektorom a člen vymenovaný vedeckou radou nie je zamestnancom príslušnej vysokej školy. Ak je výberové konanie na obsadenie funkčného miesta docenta alebo na obsadenie funkčného miesta profesora spojené s výberovým konaním na miesto prednostu kliniky zdravotníckeho zariadenia ako špecializovaného výučbového zariadenia vysokej školy podľa § 35, zloženie výberovej komisie upravuje zmluva o praktickej výučbe.”.

Odôvodnenie

Navrhujeme z vládnej novely vypustiť zmeny v zložení výberových komisií pre výberové konanie na obsadenie funkčného miesta docenta alebo funkčného miesta profesora a ponechať súčasné znenie. Súčasný znenie zákona určuje vyváženú komisiu, pri tvorbe ktorej je zapojená aj vedecká rada a vedúci príslušného pracoviska. Vo vládnom návrhu by členov menovali iba rektor a dekan, pričom sa znižuje aj povinný počet členov komisie, ktorí nie sú zamestnanci príslušnej vysokej školy. Obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov považujeme za významné pre zabezpečovanie kvality VŠ a výberová komisia by mala zastupovať rôzne časti VŠ a zároveň aj ľudí zvonku, u ktorých je predpoklad, že budú pri posudzovaní kvality objektívnejší a zároveň budú dostatočne kvalitní, aby vedeli vybrať toho najlepšieho uchádzača.

9. V čl. I bod 63 znie:

„63. V § 89 ods. 6 sa na konci pripája táto veta: „Na riešenie havarijných situácií môže ministerstvo školstva poskytnúť dotáciu na rozvoj vysokej školy aj bez výberového konania po predchádzajúcom súhlase orgánov reprezentácie vysokých škôl.““.

Odôvodnenie

Udeľovanie dotácie bez výberového konania je rizikové a otvára možnosti netransparentného konania. V pléne Národnej rady Slovenskej republiky bolo zdôvodnené, že vláda navrhuje možnosť udeliť dotáciu bez výberového konania z dôvodu napríklad povodní. Preto navrhujeme zákonnú možnosť oklieštiť na havarijné situácie a tým obmedziť možnosť zneužitia nového ustanovenia. Zároveň navrhujeme, aby orgány reprezentácie vysokých škôl v takýchto prípadoch museli uviesť súhlas, nielen vyjadrenie, ako to obsahoval pôvodný vládny návrh.

Pozmeňujúci návrh
poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Ingrid Kosovej a Tiny Gažovičovej
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z.
o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 503)

Meno a priezvisko:

1. INGRID KOŠOVÁ
2. TINA GAŽOVIČOVÁ
3. ZUZANA MESTEROVÁ
4. MARCEL LACKOVIČ
5. VIERA KALHÁNOVÁ
6. BEĀTA JURIA
7. ZORA JAVRÁVÁ
8. LUCIA PLAVÁKOVÁ
9. RICHARD DUBOVIČ
10. NATÁLIA NASH
11. Tamara Štehlousová
12. OSKAR IVORÁK
13. JABO MICHAEL
14. Viliam Tanko
15. DAVID
16.
17.
18.
19.
20.

Podpis:

